

III bob. Buxgalteriya hisobining soddalashtirilgan tartibini yuritish

8. Buxgalteriya hisobi ob'yektlarining hisobi tegishli buxgalteriya hisobining milliy standartlari talablariga muvofiq yuritiladi.

Kichik tadbirkorlik sub'yekti hisob siyosatini o'z moliyaviy-xo'jalik faoliyati ehtiyojlari va xususiyatlaridan kelib chiqib, mustaqil ishlab chiqadi, buxgalteriya hisobini esa, buxgalteriya hisobining qonun hujjatlarida belgilangan asosiy qoidalariga muvofiq yuritadi.

9. Kichik tadbirkorlik sub'yekti qo'llanilayotgan buxgalteriya hisobi registrilarini o'z faoliyatining xususiyatlariga mustaqil ravishda moslashtirishi mumkin. Bunda quyidagi talablarga rioya qilinadi:

yagona uslubiy asos (ikki yoqlama yozuv tamoyili)ga;

analitik va sintetik hisob ma'lumotlarining o'zaro bog'liqligiga;

boshlang'ich hisob hujjatlari asosida barcha moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarini hisob registrilarida to'liq aks ettirishga;

boshlang'ich hisob hujjatlari ma'lumotlarini boshqarish, nazorat qilish va moliyaviy-xo'jalik faoliyatini tahlil qilish hamda moliyaviy hisobot tuzish uchun zarur bo'ladigan ko'rsatkichlar bo'yicha jamlash va tizimlashga.

10. Quyidagilar buxgalteriya hisobini yuritish bosqichlari hisoblanadi:

barcha moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarini hujjatlashtirish;

boshlang'ich hisob hujjatlarida aks ettirilgan ma'lumotlarni qo'llanilayotgan buxgalteriya hisobi registrilarida qayd etish;

moliyaviy hisobotni tuzish.

11. Boshlang'ich hisob hujjatlari moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarining buxgalteriya hisobini yuritish uchun asos hisoblanadi. Boshlang'ich hisob hujjatlari moliyaviy-xo'jalik operatsiyalari amalga oshirilayotgan vaqtda yoki ular amalga oshirib bo'linganidan keyin tuziladi.

12. Boshlang'ich hisob hujjatlari qonun hujjatlarida belgilangan namunaviy shakllarda yoki kichik tadbirkorlik sub'yektlari tomonidan mazkur BHMS talablariga muvofiq ishlab chiqilgan blankalarda tuziladi.

Kichik tadbirkorlik sub'yektlari qonun hujjatlarida belgilangan namunaviy shakllarga o'z faoliyatining xususiyatlaridan kelib chiqib, qo'shimcha ustunlar va qatorlar kiritishga haqli.

13. Boshlang'ich hisob hujjatlari tekshirilishi shart. Bunda boshlang'ich hisob hujjatlari shakl (hujjatlarning rasmiylashtirilishi to'liqligi va to'g'riligi, rekvizitlarning to'ldirilishi) va mazmun (hujjatlalashtirilgan moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarining qonuniyligi, alohida ko'rsatkichlarning mantiqiy bog'liqligi) bo'yicha tekshiriladi.

14. Buxgalteriya hisobini soddalashtirilgan shaklda tashkil etish uchun kichik tadbirkorlik sub'yektlari tomonidan O'zbekiston Respublikasi Buxgalteriya hisobining milliy standarti (21-sonli BHMS) Xo'jalik yurituvchi sub'yektlarning moliya-xo'jalik faoliyati buxgalteriya hisobi schyotlar rejasi va uni qo'llash bo'yicha [yo'riqnomaga](#) (ro'yxat raqami 1181, 2002 yil 23

oktyabr) (O'zbekiston Respublikasi vazirliklari, davlat qo'mitalari va idoralarining me'yoriy hujjatlari axborotnomasi, 2002 y., 20-son) muvofiq Moliyaviy-xo'jalik operatsiyalari buxgalteriya hisobining ishchi schyotlar rejasi tuziladi.

15. Kichik tadbirkorlik sub'yektlari tomonidan buxgalteriya hisobining soddalashtirilgan shakli buxgalteriya hisobining oddiy yoki kombinasiyalashgan shakllari asosida yuritilishi mumkin. Ushbu shakllar kichik tadbirkorlik sub'yektlarining ishlab chiqarish va boshqaruv talablaridan kelib chiqib, mustaqil tanlanadi.

16. Hisobot davrida amalga oshirilgan moliyaviy-xo'jalik operatsiyalari xronologik tartibda mazkur BHMSning [1-ilovasiga](#) muvofiq shakldagi jurnalda qayd etib boriladi. Mazkur registr kitob ko'rinishida yuritiladi hamda u tikilgan va raqamlangan bo'lishi shart. Registrda moliyaviy-xo'jalik operatsiyalarining hisobi hisobot davri uchun oylar yoki choraklar kesimida yuritiladi hamda uning so'nggi varag'ida «Mazkur Jurnalda _____ varaq raqamlangan» deb yoziladi va kichik tadbirkorlik sub'yekti rahbari tomonidan imzolanadi va muhr bilan tasdiqlanadi. Varaqlar soni yozuv bilan ko'rsatiladi.